

KLASA: UP/I-344-07/25-01/31

URBROJ: 376-05-2-25-03

Zagreb, 25. kolovoza 2025.

Temeljem članka 161. i 162. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 76/22 i 14/24) te članka 96. Zakona o opće upravnom postupku (NN br. 47/09 i 110/21), u postupku inspekcijskog nadzora nad pravnom osobom RUNE CROW D.O.O., Žegoti 6/1, Kastav, OIB: 06535522670, inspektor elektroničkih komunikacija Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti donosi

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da pravna osoba RUNE CROW D.O.O., Žegoti 6/1, Kastav, prilikom izgradnje elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture u svrhu priključivanja korisnika na javnu komunikacijsku mrežu, uvjetuje korisnicima sklapanje ugovora za javnu komunikacijsku uslugu na način da kod sklapanja Ugovora o izgradnji optičkog priključka na adresi, obvezuje korisnika da najkasnije u roku od 90 dana od izgradnje optičkog priključka i omogućavanja priključenja na širokopojasne usluge s jednim od operatora javnih komunikacijskih usluga sklopi pretplatnički ugovor, u protivnom, obavezan je nadoknaditi prouzročenu štetu u visini od 350,00 eura uključujući zakonske kamate i sve ostale zavisne troškove.
- II. Zabranjuje se odmah po primitku ovog rješenja pravnoj osobi RUNE CROW D.O.O., Žegoti 6/1, Kastav, daljnje postupanje opisano u točki I. izreke, odnosno zabranjuje se postupanje koje bi na bilo koji način prilikom izgradnje elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture te priključivanja korisnika na javnu komunikacijsku mrežu, uvjetovalo korisniku i obavezno sklapanje ugovora za javnu komunikacijsku uslugu sa operatorima javnih komunikacijskih usluga uz uvjetnu penalizaciju korisnika ukoliko takav ugovor ne sklopi.
- III. U slučaju ne postupanja po ovom rješenju, odgovornoj osobi izvršenika izreći će se novčana kazna u iznosu od 6.000 eura (slovima: šest tisuća eura). U slučaju daljnjeg neispunjavanja obveze, izreći će se druga, veća novčana kazna.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) početkom 2025. počela je zaprimati višekratne upite i pisane prijave korisnika oko njihove obveze sklapanja korisničkih ugovora s nekim od operatora javnih komunikacijskih usluga.

Na osnovu prvotne pisane prijave korisnika [...], HAKOM je istu 10. ožujka 2025. prosljedio i zatražio od RUNE očitovanje po određenim pitanjima, a na što se RUNE očitovao elektroničkom poštom od 19. ožujka 2025. U tom očitovanju RUNE u bitnom navodi kako nije operator i pružatelj

komunikacijske usluge već je vlasnik infrastrukture koja se po principu otvorene mreže nudi svim zainteresiranim operatorima javnih komunikacijskih usluga kako bi putem nje pružali svoje usluge krajnjim korisnicima. Ističe da se ovdje radi o Ugovoru o izgradnji optičkog priključka (dalje: Ugovor) koji nije predmet Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 76/22 i 14/24; dalje: ZEK) te se ne radi o ugovoru o pružanju javnih komunikacijskih usluga. Također navodi da je Pravilnikom o načinu i uvjetima pristupa i korištenja pristupne točke i fizičke infrastrukture unutar stambenih i poslovnih zgrada reguliran sadržaj sporazuma o pristupu između vlasnika zgrade i nositelja prava, ali na način da je propisano samo koje su njegove temeljne sastavnice. Smatra da se u odnosu na sve što nije izrijekom regulirano, primjenjuje načelo slobode ugovaranja kao temeljno načelo obveznog prava propisano Zakonom o obveznim odnosima. Smatra da je odredba o obvezi ugovaranja pretplatničkih ugovora ispravno riješena u Ugovoru, a koji je potpisan od obje ugovorne strane, što potvrđuje da je korisnik informiran. Pojašnjava da iznos koji je po Ugovoru korisnik dužan podmiriti u slučaju ne sklapanja pretplatničkog ugovora sa nekom od operatora javnih komunikacijskih usluga u roku od 90 dana, predstavlja iznos štete, odnosno iznos troška izgradnje korisničkog priključka koji se sastoji od jedinstvenog troška izgradnje korisničkog priključka od postojeće točke do unutrašnjosti objekta korisnika do mjesta priključenja u stanu, potrebnog materijala i mogućeg dodatnog troška.

Nadalje, a nastavno na višekratno zaprimljene upite oko obveznog sklapanja ugovora sa operatorima javnih komunikacijskih usluga ili plaćanja mogućih penala te zaprimljene pisane predstavke od 9. srpnja 2025. od podnositelja [...] kojom podnositelj negoduje oko naplate određenog iznosa za postavljanje optike na njegovoj adresi, inspektor elektroničkih komunikacija je na temelju članka 161. i 162. ZEK-a pokrenuo po službenoj dužnosti inspekcijski nadzor oko spornog postupanja RUNE.

Stoga je 16. srpnja 2025. otpremljen zaključak kojim je zatraženo da RUNE dostavi pisano očitovanje oko navedenog, sa naglaskom na Ugovor o izgradnji optičkog priključka na adresi i obvezi naručitelja da u roku od 90 dana od izgradnje optičkog priključka i omogućavanja priključenja na širokopojasne usluge, s jednim od operatora usluga sklopi pretplatnički ugovor ili je dužan platiti određeni iznos prouzročene štete uključujući kamate i moguće ostale troškove, a što inspektor smatra da nije u skladu sa člankom 140. stavkom 5. ZEK-a, odnosno da se time na određeni način uvjetuje sklapanje ugovora za javnu komunikacijsku uslugu, uključujući i priključak na javnu komunikacijsku mrežu.

Nastavno, 4. kolovoza 2025. RUNE je dostavio očitovanje na zaključak u kojem je u bitnom naveo slijedeće.

RUNE ističe da nije davatelj javnih elektroničkih komunikacijskih usluga, već gradi širokopojasnu optičku infrastrukturu otvorenog tipa, dok je njihov korisnik onaj koji naruči izgradnju priključka i u tu svrhu sklopi sa njima ugovor te nakon toga ima mogućnost sklopiti pretplatnički ugovor za javne komunikacijske usluge sa bilo kojim operatorom javnih komunikacijskih usluga. U ugovoru je određeno da korisnik u roku od 90 dana od dana izgradnje treba sklopiti ugovor o pružanju elektroničkih komunikacijskih usluga s jednim od davatelja usluga. Smatra da se radi o prihvatljivom poslovnom modelu za RUNE i za korisnika, obzirom da RUNE u bitnom ostvaruje svoje prihode od najma mrežne infrastrukture operatorima javnih komunikacijskih usluga.

Smatra da se odredba članka 140. stavka 5. ZEK-a odnosi samo na operatore javnih komunikacijskih usluga te se kao takve ne može primijeniti da RUNE jer oni to nisu te iznosi definicije iz članka 5. stavka 1. ZEK-a za operatora i elektroničke komunikacijske usluge, navodeći da RUNE nije operator javnih komunikacijskih usluga i da ne obavlja te usluge, niti sklapa tu vrstu ugovora, već isključivo

gradi optičku mrežu. Stoga RUNE zaključuje da nije moglo doći do povrede navedene zakonske odredbe.

Ovako provedenim inspekcijskim nadzorom utvrđeno je da RUNE sa svojim naručiteljima sklapa Ugovor o izgradnji optičkog priključka koji naručitelju u konačnici omogućava sklapanje ugovora sa operatorom javnih komunikacijskih usluga. Međutim, u članku 4. stavcima 3. i 4. tog Ugovora, naručitelj se obvezuje, najkasnije u roku od 90 dana od dana izgradnje optičkog priključka i omogućavanja priključenja na širokopojasne usluge, s jednim od operatora usluga koji su dostupni u mreži sklopiti korisnički ugovor. Ukoliko Naručitelj ne sklopi pretplatnički ugovor sukladno odredbama stavka 3. ovog članka, Naručitelj je izvođaču dužan nadoknaditi prouzročenu štetu u visini od cca 300,00 do 350 eura (zavisno o vremenu sklapanja Ugovora zbog izmjene cjenika) uključujući zakonske kamate i sve ostale zavisne troškove.

Inspektor smatra da se zapravo radi o uvjetovanom ugovoru kojim RUNE pristaje na izgradnju optičkog priključka na adresi korisnika, ali samo uz prihvaćanje uvjetovane obveze da će taj naručitelj nakon što se izgradi priključak na javnu komunikacijsku mrežu, u roku od 90 dana od izgradnje sklopiti ugovor sa operatorom javnih komunikacijskih usluga. U protivnom, naručitelj podliježe plaćanju takozvane prouzročene štete u određenom iznosu sa kamatama i ostalim mogućim troškovima.

Člankom 140. stavkom 5. ZEK-a propisano je da operator ne smije uvjetovati krajnjem korisniku sklapanje ugovora za javnu komunikacijsku uslugu, uključujući i priključak na javnu komunikacijsku mrežu, sklapanjem ugovora za koju drugu komunikacijsku uslugu ili kupnjom terminalne opreme. Navode koje iznosi RUNE da se navedena odredba ne može primjenjivati na njega, jer nije operator javnih komunikacijskih usluga niti obavlja te usluge, inspektor ne prihvaća.

To iz razloga jer se radi o takozvanom infrastrukturnom operatoru, koji u konačnici sa naručiteljem sklapa ugovor o izgradnji optičkog priključka na adresi, kojim ugovorom se nesporno uvjetuje sklapanje pretplatničkog ugovora za javne komunikacijske usluge sa krajnjim korisnikom uz prijetnju plaćanja možebitne odštete u slučaju nesklapanja pretplatničkog ugovora sa operatorom javnih komunikacijskih usluga, a što je nezakonito. Navode koje RUNE iznosi da on nije operator javnih komunikacijskih usluga niti obavlja te usluge, inspektor ne prihvaća kao valjane navode po kojima bi RUNE ipak mogao uvjetovati sklapanje pretplatničkih ugovora uz prijetnju kazne za krajnjeg korisnika te ne smatra prihvatljivim da je time RUNE izuzet od navedene odredbe ZEK-a, samo zato jer se radi o infrastrukturnom operatoru. To iz razloga, jer ovakva radnja u konačnici dovodi do zabranjenog uvjetovanog sklapanja ugovora za javne komunikacijske usluge za krajnjeg korisnika prema nekom operatoru koju pruža takve usluge, pa nije realno da RUNE to može na ovaj način uvjetovati korisnicima, pozivajući se da oni nisu operator javnih komunikacijskih usluga, pa onda kao infrastrukturni operator ipak mogu činiti, jer bi se ovakva zabrana po njihovom tumačenju odnosila samo na operatore javnih komunikacijskih usluga. U ovom slučaju, inspektor zaključuje da ni infrastrukturni operator, odnosno pravna osoba koja ima određeni poslovni interes u elektroničkim komunikacijama, ne smije obavljati određene poslovne radnje koje bi na bilo koji način bile povezane na ovakve, zabranjene načine uvjetovanja prema krajnjim korisnicima.

Sukladno navedenom, u cilju osiguranja visoke i zajedničke razine zaštite za krajnje korisnike, odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

Nadalje, inspektor je temeljem članka 142. Zakona o opće upravnom postupku (NN br. 47/09 i 110/21) za slučaj ne postupanja po ovom rješenju odgovornoj osobi izvršenika zaprijetio izricanjem novčane kazne u iznosu od 6.000 eura (slovima: šest tisuća eura), a za slučaj daljnjeg neispunjavanja obveze, izricanjem druge, veće novčane kazne.

Ovo rješenje će se na odgovarajući način objaviti na internetskoj stranici HAKOM-a.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može, u roku od 30 dana od dana njegovog primitka, pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište.

INSPEKTOR ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA

Božidar Ister

Dostaviti:

1. RUNE CROW D.O.O., Žegoti 6/1, 51215 Kastav – UP-osobna dostava;
2. U spis